

ДРЖАВНА
РЕВИЗОРСКА
ИНСТИТУЦИЈА

**ПОСЛЕРЕВИЗИОНИ ИЗВЕШТАЈ О МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА
ГРАДА БЕОГРАДА
по ревизији сврсисходности пословања „Унапређење бицикличког
саобраћаја“**

Број: 400-341/2022-06/143
Београд, 13. април 2023. године

Садржај:

1. УВОД.....	4
2. НЕСВРСИСХОДНОСТИ И МЕРЕ ИСПРАВЉАЊА.....	5
ПРИОРИТЕТ 2 – НЕСВРСИСХОДНОСТИ КОЈЕ ЈЕ МОГУЋЕ ОТКЛОНИТИ У РОКУ ДО ГОДИНУ ДАНА.	5
2.1 ЗАКЉУЧАК 1: НАДЛЕЖНИ СУБЈЕКТИ НИСУ У ДОВОЉНОЈ МЕРИ ВРШИЛИ ЕФИКАСНО ПЛАНИРАЊЕ У ОБЛАСТИ ИЗГРАДЊЕ И ОДРЖАВАЊА БИЦИКЛИСТИЧКЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ.	5
2.1.1 Министарство, као ни градови Београд и Нови Сад, нису донели односно ускладили са Законом о путевима, све прописе од значаја за планирање изградње бицикличких стаза које чине саставни елемент јавних путева.	5
2.1.1.1 ОПИС НЕСВРСИСХОДНОСТИ.....	5
2.1.1.2 ИСКАЗАНЕ МЕРЕ ИСПРАВЉАЊА И ЊИХОВО ВРЕДНОВАЊЕ.....	5
2.2 ЗАКЉУЧАК 2: ПРЕДУЗЕТЕ АКТИВНОСТИ НАДЛЕЖНИХ СУБЈЕКТА НИСУ У ДОВОЉНОЈ МЕРИ СТИВОРИЛЕ УСЛОВЕ ЗА БЕЗБЕДНО ОДВИЈАЊЕ БИЦИКЛИСТИЧКОГ САОБРАЋАЈА И ПОВЕЋАЊЕ ЊЕГОВОГ УДЕЛА У УКУПНОМ КРЕТАЊУ.	8
2.2.1 Град Нови Сад није одредио управљача јавних путева на својој територији, а управљач јавних путева у Граду Београду је обављао само поједине послове из делатности управљања јавним путевима.	8
2.2.1.1 ОПИС НЕСВРСИСХОДНОСТИ.....	8
2.2.1.2 ИСКАЗАНЕ МЕРЕ ИСПРАВЉАЊА И ЊИХОВО ВРЕДНОВАЊЕ.....	9
2.2.2 ЈП Путеви Србије као ни градови Београд и Нови Сад нису водили евиденцију о јавним путевима која садржи податке о бицикличким стазама, а не располажу ни ажурираним подацима о уделу бицикличког саобраћаја у укупној расподели кретања у периоду 2019-2021. године.	10
2.2.2.1 ОПИС НЕСВРСИСХОДНОСТИ.....	10
2.2.2.2 ИСКАЗАНЕ МЕРЕ ИСПРАВЉАЊА И ЊИХОВО ВРЕДНОВАЊЕ.....	11
2.2.3 Иако је изградња бицикличких стаза уз државни пут кроз насеље обавезујућа за јединице локалне самоуправе, до сада је на територији Републике Србије укупно изграђено 184 km, што износи око 6% дужине државних путева.	12
2.2.3.1 ОПИС НЕСВРСИСХОДНОСТИ.....	12
2.2.3.2 ИСКАЗАНЕ МЕРЕ ИСПРАВЉАЊА И ЊИХОВО ВРЕДНОВАЊЕ.....	12
2.3 ЗАКЉУЧАК 3: ЕФИКАСАН НАДЗОР И КООРДИНАЦИЈА ИЗМЕЂУ НАДЛЕЖНИХ СУБЈЕКТА У ОБЛАСТИ БИЦИКЛИСТИЧКОГ САОБРАЋАЈА НИСУ У ПОТПУНОСТИ УСПОСТАВЉЕНИ.....	13
2.3.1 Инспекцијски надзор није у довољној мери обезбедио поступање надзираних субјеката у складу са прописима у периоду 2019-2021. године.....	13
2.3.1.1 ОПИС НЕСВРСИСХОДНОСТИ.....	13
2.3.1.2 ИСКАЗАНЕ МЕРЕ ИСПРАВЉАЊА И ЊИХОВО ВРЕДНОВАЊЕ.....	14
2.3.2 Град Београд није формирао Радну групу за праћење имплементације Плана одрживе урбане мобилности као ни Радну групу за имплементацију Плана, што може	

утицати на остваривање предвиђених циљева у погледу унапређења бициклическог саобраћаја.	15
2.3.2.1 ОПИС НЕСВРСИСХОДНОСТИ.....	15
2.3.2.2 ИСКАЗАНЕ МЕРЕ ИСПРАВЉАЊА И ЊИХОВО ВРЕДНОВАЊЕ.....	15
ПРИОРИТЕТ 3 – НЕСВРСИСХОДНОСТИ КОЈЕ ЈЕ МОГУЋЕ ОТКЛОНИТИ У РОКУ ДО ТРИ ГОДИНЕ	16
2.1 ЗАКЉУЧАК 2: ПРЕДУЗЕТЕ АКТИВНОСТИ НАДЛЕЖНИХ СУБЈЕКТА НИСУ У ДОВОЉНОЈ МЕРИ СТВОРИЛЕ УСЛОВЕ ЗА БЕЗБЕДНО ОДВИЈАЊЕ БИЦИКЛИСТИЧКОГ САОБРАЋАЈА И ПОВЕЋАЊЕ ЊЕГОВОГ УДЕЛА У УКУПНОМ КРЕТАЊУ.	16
2.1.1 Градови Београд и Нови Сад изградиле су приближно по 100 km бициклическе инфраструктуре, што је око трећина предвиђеног њиховим планским документима. ..	16
2.1.1.1 ОПИС НЕСВРСИСХОДНОСТИ.....	16
2.1.1.2 ИСКАЗАНЕ МЕРЕ ИСПРАВЉАЊА И ЊИХОВО ВРЕДНОВАЊЕ.....	17
3. МИШЉЕЊЕ О ИСКАЗАНИМ МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА.....	18

1. УВОД

У Извештају о ревизији сврсисходности пословања „Унапређење бициклическог саобраћаја“ број: 400-341/2022-06/126 од 22. децембра 2022. године Државна ревизорска институција (у даљем тексту Институција) је навела закључке и налазе.

С обзиром да све откривене несврсисходности нису биле отклоњене у току ревизије, Институција је од субјекта ревизије Града Београда захтевала достављање одазивног извештаја.

Субјект ревизије је у остављеном року од 90 дана доставио одазивни извештај, а затим и допуну одазивног извештаја, које је потписало и печатом оверило одговорно лице.

У одазивном извештају су приказане мере исправљања утврђених несврсисходности. У послеревизионом поступку смо прегледали одазивни извештај и оценили његову веродостојност и оценили да ли су мере исправљања задовољавајуће.

У овом извештају:

- приказујемо несврсисходности које су обелодањене у извештају о ревизији за које је захтевано предузимање мера исправљања,
- резимирамо предузете мере исправљања и
- дајемо мишљење о томе да ли су мере за исправљање стања, исказане у одазивном извештају, задовољавајуће.

2. НЕСВРСИСХОДНОСТИ И МЕРЕ ИСПРАВЉАЊА

ПРИОРИТЕТ 2 – Несврсисходности које је могуће отклонити у року до годину дана.

2.1 ЗАКЉУЧАК 1: Надлежни субјекти нису у довољној мери вршили ефикасно планирање у области изградње и одржавања бициклическе инфраструктуре.

2.1.1 Министарство, као ни градови Београд и Нови Сад, нису донели односно ускладили са Законом о путевима, све прописе од значаја за планирање изградње бициклических стаза које чине саставни елемент јавних путева.

2.1.1.1 Опис несврсисходности

У складу са Законом о путевима скупштина јединице локалне самоуправе дужна је да одреди правац и границе јавног пута у насељу у року од годину дана од дана ступања на снагу закона.

Правац, односно промена правца државног пута који пролази кроз насеље, одређује се одлуком скупштине јединице локалне самоуправе, по претходно прибављеној сагласности Министарства. Одлука донета без сагласности Министарства ништава је.

У току ревизије утврдили смо да Град Београд није донео одлуку о правцу државних путева који пролази кроз насеља, на својој територији, а да одредбе из Одлуке о улицама, локалним и некатегорисаним путевима Града Београда у делу одређивања управљача јавних путева, као и у погледу надлежности за доношење планских аката и евиденције јавних путева, нису усклађене са важећим прописима.

На основу наведеног дата је препорука Граду Београду да донесе Одлуку о одређивању правца државних путева који пролазе кроз насеља на територији Града Београда и усклади Одлуку о улицама, локалним и некатегорисаним путевима са важећим прописима (Налаз 1.1).

2.1.1.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање

Град Београд је доставио потписан и оверен одазивни извештај и допуну одазивног извештаја у којима је навео мере и активности које су предузете до дана достављања одазивног извештаја и које ће бити предузете ради отклањања несврсисходности:

- Секретаријат за саобраћај је у претходном периоду извршио комуникацију са надлежним Министарством грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре и ЈП „Путеви Србије“ у вези са утврђивањем правца и граница државних путева на проласку кроз насељена места на територији града Београда. Добијена је сагласност на трасу и неопходно је урадити пројекте. Израда саобраћајних пројеката траса пружања државних путева првог и другог реда који пролазе кроз насељена места на територији града Београда, планирана је планом јавних набавки у 2023. години. Секретаријат за саобраћај је Планом јавних набавки за 2023. годину предвидео јавну набавку за Израду пројеката

саобраћаја и саобраћајне сигнализације за мрежу државних путева кроз насеља на територији града Београда;

- У 2020. години донете су Одлука о заштити општинских путева и улица на територији града Београда, Одлука о категоризацији општинских путева и улица на територији града Београда и Одлука о некатегорисаним путевима на територији града Београда. Како би се извршило усклађивање Одлуке о улицама, локалним и некатегорисаним путевима са важећим прописима, неопходно је доношење Одлуке којом би се регулисала комунална делатност одржавања општинских путева и улица на територији града Београда;

- Секретаријат за саобраћај је упутио допис за формирање Радне групе за израду нацрта Одлуке којом би се регулисала комунална делатност одржавања општинских путева и улица на територији града Београда.

Град Београд је у одазивном извештају навео мере исправљања које ће бити предузете ради отклањања несврсисходности и то:

- Након усвајања плана јавних набавки приступиће се расписивању јавне набавке - услуге „Израда документације са анализом степена угрожености одвијања саобраћаја за мрежу државних путева кроз насеља на територији града Београда“;

- Након потписивања уговора планирана реализација набавке је 270 дана од дана додељивања уговора;

- Израда нацрта Одлуке о одређивању правца државних путева који пролазе кроз насеље на територији града Београда;

- Достављање Градском већу ради утврђивања предлога Одлуке, која се доставља Скупштини Града Београда ради усвајања;

- Доношење Одлуке на седници Скупштине Града Београда;

- Доношење решења о формирању Радне групе за израду нацрта Одлуке којом би се регулисала комунална делатност одржавања општинских путева и улица на територији града Београда;

- Израда нацрта Одлуке којом би се регулисала комунална делатност одржавања општинских путева и улица на територији града Београда;

- Достављање Градском већу ради утврђивања предлога Одлуке, која се доставља Скупштини Града Београда ради усвајања;

- Доношење Одлуке на седници Скупштине Града Београда.

Период у коме се планира предузимање мера је у складу са достављеним акционим планом за доношење Одлуке о одређивању правца државних путева који пролазе кроз насеља на територији Града Београда и усклађивање Одлуке о улицама, локалним и некатегорисаним путевима са важећим прописима у периоду 2023-2024. године.

У одазивном извештају као лице одговорно за предузимање мера исправљања наведен је Секретар Секретаријата за саобраћај и Скупштина Града Београда.

Докази:

- Акциони план за доношење Одлуке о одређивању правца државних путева који пролазе кроз насеља на територији Града Београда и усклађивање Одлуке о улицама, локалним и некатегорисаним путевима са важећим прописима;
- Усвојен План јавних набавки за 2023. годину;
- Сагласност за покретање поступка поступка јавне набавке (изјашњење по захтеву за одобрење за покретање поступка јавне набавке) и то „Израда документације са анализом степена угрожености одвијања саобраћаја за мрежу државних путева кроз насеља на територији града Београда“ од Секретаријата за финансије и Кабинета градоначелника од 3. марта 2023. године;
- Захтев за покретање јавне набавке – услуге „Израда документације са анализом степена угрожености одвијања саобраћаја за мрежу државних путева кроз насеља на територији града Београда“ од 10. марта 2023. године;
- Одлука о спровођењу поступка јавне набавке - услуге „Израда документације са анализом степена угрожености одвијања саобраћаја за мрежу државних путева кроз насеља на територији града Београда“ од 13. марта 2023. године;
- Дописи о одређивању чланова радне групе за израду нацрта Одлуке о одржавању улица и општинских путева на територији града Београда (ЈП Путеви Београда, Секретаријату за инспекцију, надзор и комуникацију, ЈКП Градско саобраћајно предузеће „Београд“, ЈКП „Београд пут“, Секретаријат за јавни превоз);
- Допис Секретаријату за скупштинске послове и прописе - Предлог решења о образовању радне групе за израду нацрта Одлуке о одржавању улица и општинских путева на територији града Београда;
- Допис Секретаријату за финансије за мишљење на Предлог решења о образовању радне групе за израду нацрта Одлуке о одржавању улица и општинских путева на територији града Београда;
- Решење о образовању радне групе за израду нацрта Одлуке о одржавању улица и општинских путева на територији града Београда од 9. марта 2023. године.

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су несврсисходности отклоњене. Отклањање утврђене несврсисходности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.

2.2 ЗАКЉУЧАК 2: Предузете активности надлежних субјеката нису у довољној мери створиле услове за безбедно одвијање бицикличког саобраћаја и повећање његовог удела у укупном кретању.

2.2.1 Град Нови Сад није одредио управљача јавних путева на својој територији, а управљач јавних путева у Граду Београду је обављао само поједине послове из делатности управљања јавним путевима.

2.2.1.1 Опис несврсисходности

Управљање јавним путевима је делатност од општег интереса¹ и обухвата:

- 1) планирање, пројектовање, изградњу, реконструкцију, одржавање и заштиту јавног пута;
- 2) вршење инвеститорске функције на пројектовању, изградњи, одржавању и реконструкцији јавног пута;
- 3) организовање и обављање стручних послова на пројектовању, изградњи, реконструкцији, одржавању и заштити јавног пута;
- 4) уступање радова на пројектовању, изградњи, одржавању, реконструкцији и стручном надзору јавног пута;
- 5) организовање стручног надзора над изградњом, реконструкцијом, одржавањем и заштитом јавног пута;
- 6) организовање наплате и контролу наплате накнада за употребу јавног пута, вршење јавних овлашћења;
- 7) праћење стања путне мреже;
- 8) заштиту јавног пута;
- 9) означавање јавног пута и вођење евиденције о јавним путевима и о саобраћајно-техничким подацима за те путеве;
- 10) управљање саобраћајем и организовање и обављање бројања возила на јавном путу.

Делатност управљања општинским путевима, улицама и некатегорисаним путевима, који нису део државног пута I и II реда, може да обавља јавно предузеће, односно друштво капитала чији је једини власник јединица локалне самоуправе, као и друго друштво капитала и предузетник, коме је надлежни орган јединице локалне самоуправе поверио обављање делатности управљања општинским путевима, улицама и некатегорисаним путевима, у складу са законом којим се уређује јавно-приватно партнерство и концесије.

Јавно предузеће које обавља делатност управљања јавним путевима има својство управљача јавног пута, а ако обавља само поједине послове из области управљања јавним путевима, не сматра се управљачем јавног пута у смислу Закона о јавним путевима.

¹ Закон о путевима

У току ревизије утврдили смо да је управљач јавних путева у Граду Београду обављао само поједине послове из делатности управљања јавним путевима и Одлуке о оснивању јер није обављао послове која се односе на изградњу јавних путева, већ само послове који су у вези са одржавањем постојећих јавних путева. Такође, није сачинио годишње извештаје о извршеној контроли и оцени стања јавних путева којима управља, није донео средњорочни план изградње, реконструкције, одржавања и заштите путева, годишњи програм радова на изградњи, реконструкцији, одржавању и заштити општинских путева и улица и годишњи програм радова на одржавању и заштити јавних путева којима управља, и није водио евиденцију о јавним путевима која садржи податке о бицикличким стазама у периоду 2019-2021. године.

На основу наведеног дата је препорука Граду Београду да предузме активности како би управљач јавних путева обављао све послове из делатности управљања јавним путевима, у циљу ефикаснијег одржавања и управљања путном инфраструктуром чији су саставни елемент и бицикличке стазе (Налаз 2.1.).

2.2.1.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање

Град Београд је доставио потписан и оверен одазивни извештај и допуну одазивног извештаја у којима је навео мере и активности које су предузете до дана достављања одазивног извештаја и које ће бити предузете ради отклањања несврсисходности:

- Иницијатива ЈП „Путеви Београда“ ресорном Секретаријату за допуну члана 10 Закона о путевима.

Град Београд у одазивном извештају је навео мере исправљања које ће бити предузете ради отклањања несврсисходности као и период у коме се планира предузимање мера, и то:

- Чланови Радне групе за израду Предлога закона о изменама и допунама Закона о путевима, који су представници Секретаријата за саобраћај предлажу на Седници радне групе допуну члана 10 Закона о путевима, тако да се после става 6 додаје нови став 7 који гласи: „Јединица локалне самоуправе из става 4 овог члана може ближе уредити односе између субјеката чији је оснивач, у сврху ефикаснијег и рационалнијег обављања послова из члана 9 став 2 овог закона, при чему јавно предузеће које обавља делатност управљања општинским путевима, улицама и некатегорисаним путевима, односно друштво капитала чији је једини власник јединица локалне самоуправе, као и друго друштво капитала и предузетник, коме је надлежни орган јединице локалне самоуправе поверио обављање делатности управљања општинским путевима, улицама и некатегорисаним путевима, у складу са законом којим се уређује јавно-приватно партнерство и концесије, представља управљача пута у смислу овог закона“ или „изузетно од става 6 овог члана, сматраће се управљачем пута у смислу овог закона, јавно предузеће чији је оснивач јединица локалне самоуправе, иако не обавља све послове из члана 9 став 2 овог закона“; Период у коме се планира предузимање мера је по усвајању измена и допуна Закона о путевима.

- Уколико буде било потребе након усвајања Измена и допуна Закона о путевима, Секретаријат за саобраћај поднеће Предлог о измени оснивачког акта односно Статута ЈП „Путеви Београда“ организационој јединици Градске управе - Секретаријату за

скупштинске послове и прописе, ради прослеђивања Скупштини града Београда на усвајање.

У одазивном извештају као лице одговорно за предузимање мера исправљања наведен је Секретар Секретаријата за саобраћај и Скупштина Града Београда.

Докази:

- Решење о формирању Радне Групе за израду Нацрта измене и допуне Закона о путевима (бр. 011-00-00635/2020-03 од 19. јануара 2023. године);
- иницијатива ЈП „Путеви Београда“ ресорном Секретаријату за допуну члана 10 Закона о путевима у форми мејла.

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су несврсисходности отклоњене. Отклањање утврђене несврсисходности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.

2.2.2 ЈП Путеви Србије као ни градови Београд и Нови Сад нису водили евиденцију о јавним путевима која садржи податке о бициклическим стазама, а не располажу ни ажурним подацима о уделу бициклическог саобраћаја у укупној расподели кретања у периоду 2019-2021. године.

2.2.2.1 Опис несврсисходности

У складу са Законом о путевима управљач јавног пута дужан је да означава и води евиденције о јавним путевима, које садрже податке о путним правцима, улицама, саобраћајним чворовима и саобраћајним деоницама, као и саобраћајно-техничке податке.

Евиденција о јавним путевима јесте прописана садржина саобраћајно-техничких података и поступак прикупљања, односно обнављања тих података о јавним путевима.

Правилником о начину означавања и евиденцији јавних путева прописује се начин означавања јавних путева, врста и ближа садржина и начин вођења евиденција о јавним путевима, начин прикупљања односно обнављања података из евиденција о јавним путевима, као и услови коришћења података из евиденција о јавним путевима.

Евиденција саобраћајно-техничких података о јавним путевима, поред осталог, садржи податке о бициклическим стазама.

У току ревизије утврдили смо да град Београд није водио евиденцију о јавним путевима која садржи податке о изграђеним бициклическим стазама, а такође не поседују ни ажурне податке о уделу бициклическог саобраћаја у укупној расподели кретања у периоду 2019-2021. године.

На основу наведеног дата је препорука Граду Београду да предузме активности како би управљач јавних путева водио евиденцију о јавним путевима која садржи податке о бициклическим стазама, прибављао и ажурирао податке о уделу бициклическог саобраћаја у укупној расподели кретања на територији Града Београда (Налаз 2.2.).

2.2.2.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање

Град Београд је доставио потписан и оверен одазивни извештај и допуну одазивног извештаја у којима је навео мере и активности које су предузете до дана достављања одазивног извештаја и које ће бити предузете ради отклањања несврсисходности:

- ЈП „Путеви Београда“ упутило је ургенцију ЈКП „Београд Пут“ за израду техничке документације - евиденција бицикличких стаза и трака са свим потребним елементима за одржавање на територији града Београда 14. новембра 2022. године;
- ЈП „Путеви Београда“ упутило је поновну ургенцију ЈКП „Београд Пут“ за израду евиденције о бицикличким стазама 10. марта 2023. године;
- ЈКП „Београд Пут“ је одговорило на допис ЈП „Путеви Београда“ од 10. марта 2023. године и навело је да се због обимности израде посла по овом налогу, наведено може завршити до краја 2023. године;
- Планирана је јавна набавка: Ажурирање транспортног модела Београда са истраживањем карактеристика кретања у усвојеном Плану јавних набавки за 2023. годину;
- Планирана је јавна набавка: Набавка и уградња аутоматских бројача за бициклички саобраћај у усвојеном Плану јавних набавки за 2023. годину.

Град Београд у одазивном извештају је навео мере исправљања које ће бити предузете ради отклањања несврсисходности и то:

- Израда Евиденције бицикличких стаза;
- Утврђивање удела бицикличког саобраћаја кроз израду транспортног модела града Београда (уврштено у план јавних набавки Секретаријата за саобраћај за 2023. годину);
- Постављање аутоматских бројача бицикличког саобраћаја (уврштено у план јавних набавки Секретаријата за саобраћај за 2023. годину).

Као период за предузимање мера за отклањање несврсисходности наведен је децембар 2023. године.

У одазивном извештају као лице одговорно за предузимање мера исправљања наведен је Директор ЈП „Путеви Београда“.

Докази:

- Допис-ургенција ЈП „Путеви Београда“ упућен ЈКП „Београд Пут“ за израду техничке документације - евиденција бицикличких стаза и трака са свим потребним елементима за одржавање на територији града Београда од 14. новембра 2022. године;
- Поновна ургенција ЈП „Путеви Београда“ упућена ЈКП „Београд Пут“ за израду евиденције о бицикличким стазама од 10. марта 2023. године;
- Одговор ЈКП „Београд Пут“ на допис ЈП „Путеви Београда“ од 10. марта 2023. године;
- Усвојен План јавних набавки за 2023. годину;

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су несврсисходности отклоњене. Отклањање утврђене несврсисходности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.

2.2.3 Иако је изградња бицикличких стаза уз државни пут кроз насеље обавезујућа за јединице локалне самоуправе, до сада је на територији Републике Србије укупно изграђено 184 km, што износи око 6% дужине државних путева.

2.2.3.1 Опис несврсисходности

У складу са Законом о путевима изградња тротоара, пешачких и бицикличких стаза уз државни пут кроз насеље је обавезујућа за јединице локалне самоуправе.

Трошкове изградње елемената државног пута сноси јединица локалне самоуправе која је захтевала изградњу тих елемената.

У току ревизије утврдили смо да су бицикличке стазе уз државне путеве који пролазе кроз насеља на територији Републике Србије у дужини од 2.796,83 km, изграђене на територији 33 ЈЛС у укупној дужини од 184 km, што представља око 6% дужине државних путева који пролазе кроз насеља.

Према подацима ЈП Путеви Србије, Град Београд није вршио изградњу бицикличких стаза уз државне путеве кроз насеља на својој територији.

На основу наведеног дата је препорука Граду Београду да реализује активности на изградњи бицикличких стаза уз државне путеве који пролазе кроз насеља на територији Града Београда у складу са прописима, у циљу стварања услова за повећање безбедности бициклиста као учесника у саобраћају (Налаз 2.3.).

2.2.3.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање

Град Београд је доставио потписан и оверен одазивни извештај и допуну одазивног извештаја у којима је навео мере и активности које су предузете до дана достављања одазивног извештаја и које ће бити предузете ради отклањања несврсисходности:

- Израђено је идејно решење за изградњу бицикличких стаза на деоници државних путева кроз насељено место уз Шабачки пут (Пб-26) у Обреновцу око 1,5 km и радна верзија пројекта уз Ваљевски пут (Пб-144) у Обреновцу око 5,9 km.

Град Београд у одазивном извештају је навео мере исправљања које ће бити предузете ради отклањања несврсисходности и то:

- Дирекција за грађевинско земљиште и изградњу Београда реализује објекте из оквира Програма уређивања и доделе грађевинског земљишта за текућу годину, који је усвојен на седници Скупштине града Београда. Објекти из Програма, по предлозима градских општина, одређују се у сарадњи са Кабинетом градоначелника, у складу са расположивим финансијским средствима из буџета Града Београда;

- У складу са изнетим, приликом реализације државних путева, из оквира Програма уређивања и доделе грађевинског земљишта за текућу годину, Дирекција за грађевинско земљиште и изградњу Београда предузеће законске и планске могућности да се у оквиру планираних регулација убаце бицикличке стазе уколико их не буде било;

- Изградња бицикличких стаза на деоницама државних путева кроз насељено место: уз Шабачки пут (Пб-26) у Обреновцу око 1,5 km и уз Ваљевски пут (Пб-144) у Обреновцу око 5,9 km.

Као период за предузимање мера за отклањање несврсисходности наведен је период 2023-2024. година.

У одазивном извештају као лице одговорно за предузимање мера исправљања наведено је Јавно предузеће за изградњу Обреновца и Скупштина Града Београда.

Докази:

- идејно решење за изградњу бицикличких стаза на деоници државних путева кроз насељено место уз Шабачки пут (П6-26) у Обреновцу око 1,5 km и радна верзија пројекта уз Ваљевски пут (П6-144) у Обреновцу око 5,9 km
- Одазивни извештај у форми акционог плана

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су несврсисходности отклоњене. Отклањање утврђене несврсисходности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.

2.3 ЗАКЉУЧАК 3: Ефикасан надзор и координација између надлежних субјеката у области бицикличког саобраћаја нису у потпуности успостављени.

2.3.1 Инспекцијски надзор није у довољној мери обезбедио поступање надзираних субјеката у складу са прописима у периоду 2019-2021. године.

2.3.1.1 Опис несврсисходности

Надлежни инспектор јединице локалне самоуправе, у вршењу послова инспекцијског надзора над применом прописа којима се уређује заштита општинских путева и улица, има права, дужности и овлашћења републичког инспектора за државне путеве утврђена овим законом.²

Секретаријат за саобраћај врши надзор над радом јавног предузећа које обавља делатност управљања јавним путевима града и над радом јавних комуналних предузећа која обављају делатност одржавања општинских путева, улица у насељу и државних путева (осим ауто-пута), на територији града.³

Инспектор прати извршење решења које је донео и врши канцеларијски или теренски контролни инспекцијски надзор да би утврдио да ли су мере које су изречене решењем извршене, подноси захтев за покретање прекршајног поступка ако субјекат не изврши, односно не обезбеди спровођење извршења извршног решења и о стању извршења подноси редован месечни извештај руководиоцу инспекције.⁴

² Закон о путевима

³ Одлука о градској управи града Београда

⁴ Закон о инспекцијском надзору („Сл. гласник РС“, бр. 36/2015, 44/2018 - др. закон и 95/2018)

У току ревизије утврдили смо да праћење извршења решења и контролни инспекцијски надзор од стране инспектора за путеве Секретаријата за инспекцију, надзор и комуникацију, према надзираном субјекту ЈП Путеви Београда, нису у значајном делу обезбедили спровођење извршења мера изречених решењима о извршењу које се односе на поправку оштећених делова бицикличких стаза у периоду 2019-2021. године, с обзиром на то да је од донетих 20 извршено 11 решења, или у процентима 55%.

На основу наведеног дата је препорука Граду Београду да инспектори Секретаријата за инспекцију, надзор и комуникацију прате извршење донетих решења и врше контролни инспекцијски надзор, како би се обезбедило спровођење изречених мера које се односе на одржавање и заштиту бицикличких стаза (Налаз 3.1.).

2.3.1.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање

Град Београд је доставио потписан и оверен одазивни извештај и допуну одазивног извештаја у којима је навео мере и активности које су предузете до дана достављања одазивног извештаја ради отклањања несврсисходности:

- Упућивање ургенције Секретаријата за инспекцију, надзор и комуникацију Града Београда управљачу пута ЈП Путеви Београда са налогом о достављању доказа о извршењу решења и контроли извршених решења.

Период у коме се планира предузимање мера је од 20. марта 2023. године до 28. априла 2023. године.

У одазивном извештају као лице одговорно за предузимање мера исправљања наведен је Руководилац Сектора за саобраћајни инспекцијски надзор.

Докази:

- Ургенција Секретаријата за инспекцију, надзор и комуникацију Града Београда управљачу пута ЈП Путеви Београда за извршење инспекцијских решења од 16. марта 2023. године

Ради оцене да ли је несврсисходност откривена у ревизији у потпуности отклоњена, Град Београд ће доставити Државној ревизорској институцији доказе да су инспектори Секретаријата за инспекцију, надзор и комуникацију пратили извршење донетих решења и вршили контролни инспекцијски надзор, како би се обезбедило спровођење изречених мера које се односе на одржавање и заштиту бицикличких стаза, након истека рока дефинисаног у Одазивном извештају.

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су несврсисходности отклоњене. Отклањање утврђене несврсисходности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.

2.3.2 Град Београд није формирао Радну групу за праћење имплементације Плана одрживе урбане мобилности као ни Радну групу за имплементацију Плана, што може утицати на остваривање предвиђених циљева у погледу унапређења бицикличког саобраћаја.

2.3.2.1 Опис несврсисходности

Радна група за праћење имплементације Плана одрживе урбане мобилности (ПОУМ), треба да буде формирана од стране градоначелника Београда. Радна група прати рад групе за имплементацију кроз кварталне и годишње извештаје о напредовању и усваја извештаје о евалуацији ПОУМ.

Радна група за имплементацију Плана одрживе урбане мобилности (ПОУМ), треба да сачини кварталне извештаје и годишњи извештај о реализацији плана и поднесе га Радној групи за праћење имплементације.

У току ревизије утврдили смо да Град Београд није формирао Радну групу за праћење имплементације ПОУМ-а као ни Радну групу за имплементацију ПОУМ-а, што може утицати на остваривање предвиђених циљева у области унапређења бицикличког саобраћаја.

На основу наведеног дата је препорука Граду Београду да формира Радну групу за праћење имплементације Плана одрживе урбане мобилности и Радну групу за имплементацију Плана, како би се обезбедило извештавање о оствареном напретку (Налаз 3.3.).

2.3.2.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање

Град Београд је доставио потписан и оверен одазивни извештај и допуну одазивног извештаја у којима је навео мере и активности које су предузете до дана достављања одазивног извештаја и које ће бити предузете ради отклањања несврсисходности:

- формирана је Радна група за праћење имплементације Плана одрживе урбане мобилности;
- упућен је предлог Решења о образовању радне групе за имплементацију Плана одрживе урбане мобилности Секретаријату за скупштинске послове и прописе.

Град Београд у одазивном извештају навео је мере исправљања које ће бити предузете ради отклањања несврсисходности као и период у коме се планира предузимање мера, и то:

- Формирање Радне групе за имплементацију Плана одрживе урбане мобилности; период у коме се планира предузимање мера је 2023. година.

У одазивном извештају као лице одговорно за предузимање мера исправљања наведен је Градоначелник.

Докази:

- Решење о формирању радне групе за праћење имплементације Плана одрживе урбане мобилности од 30. новембра 2022. године
- Предлог Решења о формирању радне групе за имплементацију Плана одрживе урбане мобилности од 9. марта 2023. године
- Одазивни извештај у форми акционог плана

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су несврсисходности отклоњене. Отклањање утврђене несврсисходности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.

ПРИОРИТЕТ 3 – Несврсисходности које је могуће отклонити у року до три године

2.1 ЗАКЉУЧАК 2: Предузете активности надлежних субјеката нису у довољној мери створиле услове за безбедно одвијање бицикличког саобраћаја и повећање његовог удела у укупном кретању.

2.1.1 Градови Београд и Нови Сад изградили су приближно по 100 km бицикличке инфраструктуре, што је око трећина предвиђеног њиховим планским документима.

2.1.1.1 Опис несврсисходности

У току ревизије утврдили смо да је према достављеним подацима представника Града Београда са стањем на 31. децембар 2021. године на подручју ГУП-а Београда укупно изграђено 101 km бицикличке инфраструктуре, од тога дужина бицикличких стаза износи 91 km, бицикличких трака 5 km, мешовитих стаза око 2 km, а комбинованих делова бицикличке инфраструктуре око 3 km. Према подацима из ГУП-а Београда, дужина постојећих бицикличких стаза у 2016. години је износила 65 km, дужина планираних бицикличких стаза за изградњу у периоду 2016-2021. године је износила 259 km, односно укупна дужина предвиђених бицикличких стаза износи 324 km. У периоду од 2016. године до 31. децембра 2021. године изграђено је око 36 km бицикличке инфраструктуре, односно укупно је изграђено 101 km бицикличке инфраструктуре од планираних 324 km.

На основу наведеног дата је препорука Граду Београду да у већем степену реализује активности предвиђене планским документима Града, у циљу унапређења путне инфраструктуре за безбедно учешће бициклиста у саобраћају и повећање удела бицикличког саобраћаја у укупној расподели кретања (Налаз 2.4.).

2.1.1.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање

Град Београд је доставио потписан и оверен одазивни извештај и допуну одазивног извештаја у којима је навео мере и активности које су предузете до дана достављања одазивног извештаја и које ће бити предузете ради отклањања несврхисходности:

- Пројектовање бицикличких стаза на територији града Београда.

Предузете су следеће мере за изградњу бицикличких стаза на територији Града Београда:

- у току је израда Техничке документације (у наставку: ТД) за извођење радова на изградњи саобраћајница са припадајућом инфраструктуром у оквиру Плана детаљне регулације (ПДР) насеља Кусадак у Лазаревцу у оквиру које је планирана двосмерна бицикличка стаза дужине око $L=360$ m у Улици Нова 2. У оквиру исте документације, од стране Инвеститора ЕПС Колубара, а због недостатка финансија, редукован је обухват радова у оквиру којих је била планирана двосмерна бицикличка стаза дужине $L=160$ m (Измене и допуне Програма уређивања и доделе грађевинског земљишта за 2023. годину Тачка II.1.1.Д.1.7. - страна 32 у Службеном листу Града Београда 13/23);

- започета је израда ТД за реконструкцију и проширење саобраћајница у Блоку 42, у оквиру које је планирана двосмерна бицикличка стаза дужине $L=340$ m у Улици Ђорђа Станојевића (Измене и допуне Програма уређивања и доделе грађевинског земљишта за 2023. годину Тачка II.1.1.А.3. - страна 29 у Службеном листу Града Београда 13/23);

- у току је прибављање Грађевинске дозволе за ТД за изградњу саобраћајнице Патријарха Павла са инфраструктуром I етапа, у оквиру које је планирана двосмерна бицикличка стаза дужине $L=1050$ m (Измене и допуне Програма уређивања и доделе грађевинског земљишта за 2023. годину Тачка II.2.1.А.2. - страна 32 у Службеном листу Града Београда 13/23);

- започета је израда ТД за извођење радова на изградњи бицикличке стазе у Булевару патријарха Павла, дужине око $L=3750$ m, која ће се надовезати на бицикличку стазу из претходно наведене документације, чиме ће се добити двосмерна бицикличка стаза у континуитету дужине око $L=4800$ m (Измене и допуне Програма уређивања и доделе грађевинског земљишта за 2023. годину Тачка II.1.1.Б.5. - страна 30 у Службеном листу Града Београда 13/23);

- у току је јавна набавка за израду ТД за изградњу Улице Јурија Гагарина од др Ивана Рибара до државног пута Јужни Јадран, у оквиру које је планирана двосмерна бицикличка стаза дужине око $L=1550$ m (Измене и допуне Програма уређивања и доделе грађевинског земљишта за 2023. годину Тачка II.2.1.Б.1. - страна 27 у Службеном листу Града Београда 13/23).

Град Београд у одазивном извештају је навео мере исправљања које ће бити предузете ради отклањања несврхисходности као и период у коме се планира предузимање мера, и то:

- Изградња двосмерне бицикличке стазе у Улици Нова 2 у Кусадаку планирана је у наредне три године;

- Изградња двосмерне бицикличке стазе у Улици Ђорђа Станојевића планирана је у наредне три године;

- Изградња двосмерне бицикличке стазе у оквиру саобраћајнице Патријарха Павла планирана је у наредне три године;

- Изградња двосмерне бициклическе стазе у оквиру Булевара патријарха Павла, као самосталног објекта (без саобраћајнице) планирана је у наредне три године;
- Изградња двосмерне бициклическе стазе у Улици Јурија Гагарина од др Ивана Рибара до државног пута Јужни Јадран планирана је у наредне три године;
- Обележавање бициклических стаза и трака у оквиру техничког регулисања које спроводи Секретаријат за саобраћај - у периоду 2023-2025. године;
- Изградња бициклических стаза у оквиру активности Секретаријата за инвестиције (Линијски парк у оквиру кога је двосмерна бициклическа стаза) - у периоду 2023-2025. године.

У одазивном извештају као лица одговорна за предузимање мера исправљања наведени су Секретар Секретаријата за саобраћај, Директор дирекције за грађевинско земљиште и Секретар Секретаријата за инвестиције.

Докази:

- Решења Секретаријата за саобраћај за обележавање бициклических стаза;
- Оквирни споразум од 8. децембра 2022. године – Израда техничке документације и извођење радова на изградњи линијског парка и спецификација радова од 14. децембра 2022. године за извршене радове на објекту линијски парк – целина 1, од Бетон хале до Бастиона св.Јакова, ГО Стари Град;
- Главна Свеска идејног решења за бициклическо-пешачку стазу дуж ул. Војводе Мишића у Обреновцу;
- Измене и допуне Програма уређивања и доделе грађевинског земљишта за 2023. годину („Сл.лист Града Београда" бр. 13/23);
- Одазивни извештај у форми акционог плана.

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су несврсисходности отклоњене. Отклањање утврђене несврсисходности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.

3. МИШЉЕЊЕ О ИСКАЗАНИМ МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА

Прегледали смо одазивни извештај, који је поднео субјект ревизије. Оценили смо да је одазивни извештај, који је потписало и печатом оверило одговорно лице субјекта ревизије, веродостојан.

Вредновање мера исправљања смо оценили на основу њиховог описа и достављене документације (одазивног извештаја у форми акционог плана и допуне одазивног извештаја субјекта ревизије којим су планиране активности на отклањању откривених несврсисходности). Сматрамо да смо добили довољне и одговарајуће доказе да можемо изрећи мишљење да ли су мере исправљања задовољавајуће.

Оцењујемо, да су планиране мере исправљања, наведене и описане у одазивном извештају у форми акционог плана који је поднео Субјект ревизије задовољавајуће.

Напомена:

У складу са одредбама члана 37 Закона о Државној ревизорској институцији, а након истека рокова исказаним у одазивном извештају, потребно је да обавештавате Државну ревизорску институцију о предузетим мерама и активностима о отклањању откривених несврсисходности према роковима из одазивног извештаја и доставите одговарајуће доказе.

По истеку три године Државна ревизорска институција ће утврђивати ефекте остварене након спровођења препорука и отклањања откривених несврсисходности.

У ове ефекте укључиће се и ефекти које будете ви исказали предузетим мерама и активностима из одазивног извештаја.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија
13. април 2023. године